

نگاه

در مسیر مرگ تدریجی قرار داریم

«مسعود نیلی» در هشتمین دوره مراسم امین‌الضرب مطرح کرد

«مسعود نیلی»، اقتصاددان و استاد دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف که از سوی اتاق بازرگانی تهران در هشتمین دوره مراسم امین‌الضرب به پاس چهار دهه آموزش اقتصاد و سیاستگذاری اقتصادی، لوح و نشان امین‌الضرب را دریافت کرد، در سخنانی قابل توجه با اشاره به مشکلات جدی کشور طی دهه‌های گذشته، از مسئولیت همگان در برابر پرسش‌های نسل آینده سخن گفت و با صدایی بغض‌آلود بر ضرورت تلاش بسیار برای ساختن فردا تاکید کرد. بخشی از صحبت‌های این معلم اقتصاد در این مراسم را در ادامه می‌خوانید.

۴۰ سال پیش وقتی با به عرصه علم اقتصاد گذاشتم، سوال‌هایی بزرگ مرتبط با آرزوهایی بزرگ‌تر در سر داشتم. با اشتیاق می‌خواستم بدانم چگونه می‌توان به یک کشور توسعه‌یافته تبدیل شد. برای دانستن اینکه آنانی که به این مرحله رسیده‌اند، چه کرده‌اند، سر از پا نمی‌شناختم. اینکه یک کشور در حال توسعه برای آنکه بتواند به رشدهای اقتصادی بالا دست پیدا کند لازم است چه کار کند، برایم دغدغه‌ای جدی بود. طی ۴۰ سال گذشته، بخش زیادی از آنچه یاد گرفتم، پاسخ‌های مختلف و از زوایای مختلف مرتبط با این سوالات بوده است. این سوالات مربوط به رویاهایی بوده‌اند که از همان سال‌های اول در سر داشتم.ام این رویاها هرچند هیچ‌گاه من را رها نکردند، اما با عبور از مراحل جوانی به میانسالی و سپس مراحل بدی تنها پخته‌تر، بهنگام‌تر و واقع‌بینانه‌تر شده‌اند.

در مسیر شکل‌گیری و تحولات رویاهایم، توسعه‌یافتگی کشورم را در گاز با قطر، در نفت با عربستان، در توریسم و صنعت با ترکیه و در موقعیت ممتاز جغرافیایی با امارات به عنوان کشورهایی که هر کدام به‌طور منفرد فقط یکی از مواهب ما را دارند، مورد سنجش و ارزیابی قرار می‌دادم. وقتی فشار مشکلات طاق‌فرسا می‌شود، چشم‌ها می‌بندم و به رویاهایم می‌اندیشم. با خدوم می‌گویم، کشوری که در گاز رتبه دوم جهانی را دارد، حتماً می‌توانسته اقلاً به اندازه نصف همسایه‌اش قطر، گاز صادر کند. کشوری که دارای رتبه چهارم در برخورداری از ذخایر نفی است، یقیناً می‌توانسته به اندازه ۴ میلیون بشکه نفت در روز صادر کند. ما حتماً قادر بوده‌ایم که با مشارکت تولیدکننده‌های صنعتی معتبر جهانی، بزرگ‌ترین خودروساز و بزرگ‌ترین سازنده لوازم خانگی و ماشین‌آلات و تجهیزات در منطقه پیرامونی خود باشیم و بدون تردید، ورود حداقل به اندازه نیمی از تعداد گردشگرانی که به ترکیه

می‌روند به ایران، صوری خیالی محسوب نمی‌شده است. با این محاسبات، ما می‌توانستیم در مجموع حدود ۳۵۰ میلیارد دلار صادرات و تولید ناخالص داخلی در حدود ۱۲۰۰ میلیارد دلار داشته باشیم. تحقق تورم ۳ درصد و نرخ بیکاری در همین حدود و رشد اقتصادی بیش از ۵ درصدی، آرزوهایی خیالی تلقی نمی‌شده است. در چنین اقتصادی، فقر و بیکاری از کشور رخت بر می‌بست و بی‌معنا می‌شد؛ دیگر کودکی زباله‌گردی نمی‌کرد؛ آن جوان رعنا، کوئبری نمی‌کرد؛ آن آموزگار سستکوش، مسافرکنشی نمی‌کرد و آن بانوی زحمتکش، از فشار فقر به مرگ دسته‌جمعی خانواده‌اش رو نمی‌آورد. در آن رویای شیرین، بهترین دانشگاه‌های جهان با دانشگاه‌های خوب ما، همکاری تنگاتنگی می‌داشتند و جوانان تربیت‌یافته ما در مراکز تحقیق و توسعه می‌توانستند هوش مصنوعی را به درون صنایع پتروشیمی و خودرو و دیگر صنایع ببرند. ما می‌توانستیم در مرز تکنولوژی، سازنده خودروهای برقی و خودروهای بدون سرنشین باشیم. ما می‌توانستیم صادرکننده بزرگ صنعتی و خدماتی منطقه باشیم و کم‌آبی را کنترل کنیم. ایران می‌توانست مرکز مالی منطقه بزرگ پیرامونی خود باشد و از این طریق، مسئله‌ای به نام تنگنای تأمین مالی فعالیت‌های اقتصادی، موضوعیت پیدا نمی‌کرد. زنان و جوان و تحصیلکرده ما به‌جای تحمل نرخ‌های بیکاری بیش از ۵۰ درصد، می‌توانستند در کارخانجات و مراکز خدماتی پیشرفته کشور عزیزمان فعالیت کنند. شک نکنید که تعداد ازدوولد نیز در آن حالت به مراتب بیشتر از حالت هشتاد ردهنده فعلی می‌شد که شور-بخانه به محرک‌های عجیب و ناکارآمدی که هر روز اعلام می‌شود، پاسخی نمی‌دهد. دولت ما می‌توانست بدون آنکه در تنگنای کسری بودجه مرم‌ن باشد، با بودجه سالانه در حدود ۲۵۰ میلیارد دلار، خدمات عمومی را با کیفیت ممتاز ارائه کند، کارشناسانی باتوان را به استخدام درآورد، سالانه بیش از ۶۰ میلیارد دلار در زیرساخت‌ها سرمایه‌گذاری کند. آموزش و بهداشت را با کیفیتی قابل قبول در اقصی نقاط کشور عرضه کند. حمل‌ونقل عمومی را توسعه مکی دهد، به‌گونه‌ای که جابه‌جایی بار و مسافر با قیمت‌های واقعی انرژی به راحتی انجام شود. دولت می‌توانست منابع کافی را برای حفاظت از ظرفیت‌های زیست محیطی مانند دریاچه ارومیه عزیز از یک طرف و میراث فرهنگی و تاریخی از طرف دیگر اختصاص دهد. به این فهرست رویایی می‌توان همچنان افزود و تصورات ذهنی را متعاقب آن به حرکت درآورد، اما واقعاً چه شده است که این‌گونه نیستیم؟ وقتی چشم‌هایم را باز می‌کنم و به اطرافم می‌نگرم، سیل غم‌ها به قلمم هجوم می‌آورد. آخر چطور ممکن است کشوری تا این اندازه ثروتمند، این‌گونه فقیر باشد؟ آیا این باور کردنی است که کشوری با رتبه دوم گاز و رتبه چهارم در نفت، نه‌تنها در یکمین انرژی جهانی، جایگاهی نداشته باشد بلکه حتی در تأمین انرژی مورد نیاز خود نیز دچار استیصال باشد؟ چطور می‌توان پذیرفت که برای کشوری با این حجم عظیم از منابع، دولتی با کسری بودجه مزمن و رو به افزایش، ارائه‌دهنده خدماتی با کیفیت نازل باشد؟ تعداد قابل توجهی از کشورهای جهان که فاقد هرگونه منابع طبیعی خدادادی بوده‌اند، چگونه توانسته‌اند تورم‌های پایدار زیر ۵ درصد و نرخ‌های بیکاری زیر ۵ درصد و رشدهای اقتصادی بیش از ۵ درصد داشته باشند؟

چرا ما هنوز در گیر بحث‌های تمام‌نشدنی از قبیل اینکه عدالت اجتماعی بهتر است یا رشد اقتصادی (حال آنکه ما خود به هیچ‌یک دست نیافته‌ایم) یا اقتصاد علم است یا شهلم هستیم؟ چرا درحالی‌که بانک‌های ما با نرخ‌های سود در دامنه ۳۰ درصد فعالیت می‌کنند، بانک‌های کشورهای دیگر را که با هزینه ناچیز فعالیت‌های اقتصادی را تأمین مالی می‌کنند، مورد نکوهش قرار می‌دهیم که روی هستند درحالی‌که کالاهای مصرفی و بعضاً واسطه‌ای صنعتی مورد نیاز کشور از طریق مسیرهای کوهستانی و به‌طرزی عجیب و غیرانسانی وارد کشور می‌شود، چرا حاضر به پذیرش یک تجارت کم‌هزینه متعارف نیستیم؟

به راستی آیا پاسخی درخور به این سوالات وجود ندارد؟ آیا سر براورن این همه مسئله از درون یک کشور، نبود آگاهی نسبت به چرایی بروز این مشکلات و عدم توان ارائه راه‌حل برای آنهاست؟ در حالی‌که منابع آبی کشور به سرعت در حال اتمام است، تولید انرژی کشور هیچ تناسبی با مصرف به شدت رو به افزایش آن ندارد و ما را به سرعت به بروز بحران انرژی نزدیک می‌کند، بودجه دولت به‌رغم ارائه حداقل خدمات و میزان نازل سرمایه‌گذاری، با کسری نگران‌کننده روبه‌رو است، صندوق‌های بانزنسنگی ورشکسته هستند، بانک‌ها از مشکلات عمیق ناترازی و عدم کفایت سرمایه رنج می‌برند، نظام ارزی کشور به شدت فسادآفرین است، دریغ از یک سوال مسئولانه که چرا این‌گونه شده‌ایم؟ وقتی سال ۱۳۹۶، نام این مشکلات را ابرچاشش گذاشتم، هدفم آن بود که عظمت مشکلات و کفایت آنها را برای مرگ تدریجی یک کشور که مادر عزیز همه ما محسوب می‌شود، گوشزد کنم. از آن روز تاکنون هر یک روز و یک ساعتی که گذشته، به زمان مرگ این مادر مهربان نزدیک‌تر شدیم.ام در این فاصله و در سال‌های آتی، در مسیر این مرگ تدریجی، سیاستمداران ما چه جشن‌ها و شادمانی‌ها که در کنار این بیمار درحال اختار بر گزار نکنند و چه صدآفرین‌ها که به موفقیت‌های خود نگویند و از همه بدتر، دو گروهی هستند که یک گروه به غارت منابع باقی‌مانده مشغول است و دیگری را چهل و تعصب، مسیر رو به مرگ را تسریع می‌کند. بدترین نوع شکست حکمرانی، شکست در تشخیص موقعیت است. برخی خصوصی، دانشگاهیان و کارشناسان مستقل باید بجد به مرگ تدریجی این مادر بیندیشند و برای آن کاری کنند. یک‌یک ما برای اهمال و بی‌مسئولیتی احتمالی در قبال این فرادی نگران‌کننده، مورد سوال اندیگانی قرار خواهیم گرفت که اکنون هیچ توان و اختیاری در ساختن فردای خود ندارند. ما البته چاره‌ای جز تلاش برای ساختن آینده نداریم. فردا همانی خواهد بود که خودمان می‌سازیم.»

فرسایش خاک ایران، ۶ برابر میانگین جهانی و نرخ بهره‌وری آب، نصف میانگین خاورمیانه است

الگوی بهبود بهره‌وری کشاورزی

شامل حجم و ارزش خالص محصول، ارزش افزوده، اشتغال و خودکفایی می‌شود، شاخص‌های متفاوتی برای بررسی بهره‌وری در منابع مختلف بیان شده است، اما شاخص تولید محصول به ازای مترمکعب آب و سود خالص به ازای هر مترمکعب آب، از جمله رایج‌ترین شاخص‌های بهره‌وری آب در بخش کشاورزی هستند. بانک جهانی، بهره‌وری آب را «میزان تولید ناخالص داخلی به ازای هر مترمکعب کل برداشت آب شیرین» تعریف می‌کند. براساس آخرین آمارهای بانک جهانی در سال ۲۰۲۳، بهره‌وری آب در ایران از ۲.۹ دلار در سال ۲۰۰۰ به حدود ۴.۸ دلار در سال ۲۰۲۰ رسیده است. به‌رغم رشد شاخص بهره‌وری آب در این دوره، این رقم با میانگین جهانی (۲۰.۹ دلار)، اختلاف بسیار زیادی دارد. همچنین بهره‌وری آب در سال ۲۰۲۲ برای ترکیه ۱۶.۵ دلار، عربستان ۲۹ دلار و در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا ۱۰.۹ دلار بوده است.

حفره‌های سیاستگذاری کشاورزی

با توجه به بررسی آمارهای بانک جهانی، کارشناسان اتاق تهران با ارائه پیشنهادهایی، راهکارهای برون‌رفت از وضعیت فعلی در حوزه کشاورزی را تشریح کرده‌اند. بر این اساس، درک کامل از وضعیت فعلی منابع آب، از جمله شناسایی عدم‌قطعیّت‌های کلیدی، برنامه‌ریزی و مدیریت آگاهانه را امکان‌پذیر کرده و موجب افزایش شفافیت در تصمیم‌گیری می‌شود. کمی‌کردن ذخایر آب در مقیاس‌های مختلف به سیاستگذاران اجازه می‌دهد تا محدودیت‌های استفاده پایدار از آب را درک کنند. با توجه به اینکه منابع آب در واحدهای زمانی و مکانی مختلف پایان‌پذیر و غیرقابل تجدید است؛ لازم است مرزهای پایداري برای استفاده فعلی و آینده آب در مقیاس حوضه مشخص شود و تخصیص‌های مناسب برای کشاورزی در یک مسیر پایدار مدیریت شود. برای جلوگیری از تخصیص بیش از حد و اثرات منفی ناخواسته، لازم است مرزهای فیزیکی از منظر حداکثر مصرف آب تعیین شود و پس از آن تخصیص و مجوزها در بخش‌های مختلف توسط یک چارچوب نظارتی و مدیریت موثر، پشتیبانی و اجرا شوند. مداخلات در بخش کشاورزی اغلب دارای تأثیرات تعاملی است و تحت‌تأثیر پویایی‌هایی فراتر از مزرعه قرار دارد؛ بنابراین شناخت و درک سیستم‌های طبیعی و انسانی (مانند غذا، انرژی و اجتماع) برای به حداقل رساندن پیامدهای ناخواسته و به حداکثر رساندن هم‌افزایی در این خصوص ضروری است. این امر مستلزم درجه بالایی از هماهنگی و همکاری بین بخش‌های اداری سسنتی است. در بخش کشاورزی اهداف متعددی مانند حفظ منابع آب، افزایش تولید کشاورزی یا درآمد بخش کشاورزی، امنیت غذایی، خودکفایی و… قابل‌دسترس بوده که ممکن است برخی از این اهداف مکمل و دارای منافع مشترک باشند و در حالی‌که برخی دیگر در تضاد باشند، بنابراین مبادله بین اهداف اجتناب‌ناپذیر است و لازم است این مبادله به‌درستی مدیریت شود. تحت این شرایط، هر هدف سیاستی باید ابزار خاص خود را داشته باشد و در چارچوب سیاستی گسترده و منسجمی گنجانده شود تا از اهداف دولت در زمینه امنیت آب، امنیت انرژی، امنیت غذایی و حفاظت از محیط‌زیست حمایت کند.

بود. خشکسالی‌های مکرر و کاهش بارندگی، یکی از موانع اصلی در مسیر افزایش تولید و اشتغال محسوب می‌شود که خطرات قابل‌توجهی برای امنیت غذایی و معیشت شهروندان ایجاد می‌کند. برای غلبه بر کمبود آب در بخش کشاورزی، سیاستگذاری بهینه در زمینه مدیریت موثر منابع آب، بهبود کارایی مصرف آب از طریق سیاست‌های مدیریت تقاضا و توسعه نهادهای مناسب می‌تواند بخشی از این چالش‌ها را کاهش دهد. مدیریت منابع آب از منظر پایداری در برابر تغییرات اقلیمی و یکپارچگی محیطی ضرورت بسیار زیادی دارد؛ زیرا محیط زیست ناپایدار بر افراد و اقتصادها اثرات مخربی خواهد داشت، بنابراین بهره‌برداری صحیح از منابع آب در بخش کشاورزی به شیوه‌ای پایدارتر و انعطاف‌پذیرتر ضروری است. یکی از محورهای افزایش بهره‌وری منابع آب، ضرورت نظارت و ارزیابی بر ذخایر آب و در نظر گرفتن تحولات آینده مخصوصاً تغییرات اقلیمی است. در مرحله بعد لازم است تخصیص و مجوزها در بخش‌های مختلف توسط یک چارچوب نظارتی و مدیریت موثر، پشتیبانی و اجرا شوند. مداخلات استفاده از آب در بخش کشاورزی نیازمند درجه بالایی از هماهنگی و همکاری بین بخش‌های اداری و همچنین اتخاذ رویکرد سیستمی به منابع آب موجود ضمن در نظر گرفتن محدودیت‌ها است.

بهره‌وری پایین آب و خاک

از جمله مشکلات جدی کشاورزی ایران، بهره‌وری نچندان بالای آب و خاک است. طبق آخرین آمارها، میزان فرسایش خاک در ایران، ۱۵.۴ تن در سال در هکتار است که رقمی حدود شش برابر میانگین جهان محسوب می‌شود. این موضوع از این جهت اهمیت دارد که تولید منابع خاک به‌صورت طبیعی، فرآیند زمانبری است؛ به طوری که برای تشکیل یک سانتیمتر خاک، ۷۰۰ تا هزار سال زمان لازم است. نکته مهم آن است که در حال حاضر، کشور با محدودیت در حوزه زمین‌های قابل‌کشت مواجه است. از ۱۶۵ میلیون هکتار وسعت کشور، حدود ۱۸.۵ میلیون هکتار در چرخه تولید محصولات کشاورزی قرار دارد. اراضی زیرکشت آبی که حدوداً ۹۰ درصد محصول کشور در آنها تولید می‌شود، حدود ۸ میلیون هکتار است. نکته مهم اینجاست که ۶.۸ میلیون هکتار از این ۸ میلیون هکتار دارای محدودیت‌های مختلف از جمله شوری، سنگریزه‌داریودن و کم‌عمقی بوده و تنها ۱.۲ میلیون هکتار از اراضی آبی کشور فاقد محدودیت برای کشت است. علاوه بر محدودیت در حوزه خاک قابل‌کشت، ایران همواره با مشکل کم‌آبی مواجه بوده و البته در سال‌های اخیر، این مشکل به یک بحران جدی بدل شده است. بخش کشاورزی به‌عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده آب، از خشکسالی سال‌های اخیر ناشی از تغییرات اقلیمی، بیشترین تأثیر را پذیرفته و در نتیجه مدیریت و افزایش کارایی مصرف آب، موثرترین راه در استفاده مطلوب و بهینه از منابع موجود در بخش کشاورزی محسوب می‌شود. در ادبیات این حوزه، مدیریت کارآمد بخش آب با مفاهیمی همچون ارتقای بهره‌وری و پایداری زیست‌محیطی درهم تنیده است. بهره‌وری آب در کشاورزی به‌معنای نسبت ستانده محصول کشاورزی به نهاده آب است. با توجه به تنوع ستانده بخش کشاورزی که

فرصت امروز: کشاورزی از جمله بخش‌های کلیدی در رشد و تولید اقتصادی ایران، با سهم حدود ۱۳ درصدی از ارزش افزوده کشور، نقش اساسی در تأمین معیشت جامعه به ویژه از منظر امنیت غذایی دارد. از آنجا که بخش کشاورزی، بزرگ‌ترین مصرف‌کننده منابع آب کشور بوده و میزان بهره‌وری در این بخش نسبت به متوسط جهانی پایین‌تر است، بهبود بهره‌وری در این بخش، اهمیت بالایی را در سیاستگذاری‌ها می‌طلبد. بر همین اساس در اسناد بالادستی و برنامه‌های توسعه نیز توجه ویژه‌ای به این بخش شده است. براساس آمارهای رسمی، بهره‌وری آب در ایران در فاصله سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۰ از حدود ۲.۹ دلار به ۴.۸ دلار رسیده و متأسفانه این رقم با میانگین جهانی، یعنی ۲۰.۹ دلار، اختلاف بسیار زیادی دارد. همچنین بهره‌وری آب در ترکیه ۱۶.۵ دلار، عربستان ۲۹ دلار و در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا ۱۰.۹ دلار بوده است.

یافته‌های یک گزارش جهانی نشان می‌دهد که فرسایش خاک ایران حدوداً شش برابر میانگین جهان و نرخ بهره‌وری آب نیز کمتر از ۵۰ درصد میانگین منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا (منا) است؛ وضعیتی که پایداری امنیت غذایی را تهدید می‌کند، بنابراین با توجه به کمبود منابع آب در ایران، لازم است نگاه جامعی به برنامه‌های مدیریت مصرف آب به ویژه در بخش کشاورزی صورت گیرد. بانک جهانی در گزارش مانیئور اقتصادی بهار و تابستان ۲۰۲۳، داده‌های بخش کشاورزی ایران در این بازه زمانی را بررسی کرده است. در این گزارش که از سوی معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق تهران منعکس شده است، ضمن توجه به وضعیت کشاورزی و نقش آن در رشد اقتصادی کشور، جایگاه این بخش در اسناد مهم بالادستی به ویژه برنامه هفتم توسعه تحلیل شده و همچنین چالش‌های اساسی حوزه کشاورزی (با تاکید بر موضوع بهره‌وری) آسیب‌شناسی شده است.

موانع اقلیمی توسعه کشاورزی

رشد متوسط ۱.۱ درصدی بخش کشاورزی ایران در بهار و تابستان ۲۰۲۳، به واسطه شرایط آب‌وهوایی مساعد بوده است. با این حال، این بخش همچنان با چالش‌های متعددی به‌ویژه کمبود آب، دست‌وپنجه نرم می‌کند که تهدید جدی برای تولیدات کشاورزی و امنیت غذایی به‌شمار می‌رود. به‌رغم شرایط بهتر درخصوص افزایش قیمت خرید تضمینی محصولات کشاورزی، رشد اخیر در نرخ ارز ترجیحی، قیمت کود و سایر نهاده‌های کشاورزی را افزایش داده و به‌تبع آن موجب افزایش هزینه‌های تولید شده است. با توجه به اینکه تحلیل بخش کشاورزی ایران از وجوه مختلف سیاسی، امنیتی، اقتصادی و امنیت غذایی اهمیت دارد، معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق تهران در یک گزارش پژوهشی با استفاده از داده‌های منتشرشده بانک جهانی، الزامات توسعه بخش کشاورزی ایران، خصوصاً در حوزه بهره‌وری و حفاظت از منابع آب و خاک کشور را بررسی کرده است.

براساس این گزارش، ایران همچنان با چالش‌های مهمی در زمینه تغییرات اقلیمی مواجه است که بر چشم‌انداز اقتصادی آن تأثیرگذار خواهد

فقط ۲۹ درصد متقاضیان وام اجاره مسکن گرفته‌اند

وضعیت بازار شب عید مسکن

کم است و پیش‌بینی می‌شود که این وضعیت تا پایان سال ثابت باقی بماند. به گفته این فعال بازار مسکن، متوسط قیمت هر مترمربع متاع شخصی‌ساز و نوساز در دهکده المپیک و برای مثال در شهرک راه آهن، ۱۷۰ میلیون تومان است و در مناطق معمولی‌تر بین ۱۰۸ تا ۱۱۵ میلیون تومان است؛ در مورد خانه‌های غیرنوساز نیز به صورت میانگین هر مترمربع مسکن حدود ۶۵ تا ۷۰ میلیون تومان قیمت خورده است. بر عنوان نمونه، آپارتمانی با ۱۱۰ مترمربع زیربنا و ۹ سال ساخت، حدود ۷ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان و واحدی دیگر با ۱۴۳ مترمربع زیربنا و سه سال ساخت، حدود ۱۰ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان به فروش می‌رسد. همچنین واحدی ۷۷ متری و ۳۰ سال ساخت حدوداً ۶ میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان و واحدی ۵۸ متری و ۱۸ سال ساخت حدوداً ۴ میلیارد و ۷۵۰ میلیون تومان قیمت‌گذاری شده است.

در همین حال، بررسی‌ها نشان می‌دهد که فقط ۲۹ درصد متقاضیان از بانک‌ها وام ودیعه مسکن گرفته‌اند. اگرچه بانک‌ها موظفند به تمامی متقاضیان وام ودیعه مسکن تا سقف ۲۰۰ میلیون تومان تسهیلات پرداخت کنند و طبق قانون در صورت امتناع از این موضوع مشمول جریمه مالیاتی می‌شوند، اما آمارهای رسمی نشان می‌دهد که از حدود یک میلیون و ۳۰۰ هزار متقاضی دریافت وام اجاره، فقط به ۲۹ درصد این متقاضیان وام پرداخت شده است. به گزارش «ایسنا»، عملکرد بانک‌ها در پرداخت وام اجاره به مستاجران چندان امیدوارکننده نیست. این در حالی است که رئیس‌جمهور همواره بر رفع مشکلات مسکن اقرار پایین تاکید دارد. تخمین زده می‌شود که حدود ۹ میلیون خانوار اجاره‌نشین در کشور زندگی می‌کنند که راهکارهایی از جمله خانه‌دار کردن این اقشار در قالب طرح نهضت ملی مسکن، احداث مسکن استیجاری و پرداخت تسهیلات کمک ودیعه در دستور کار دولت قرار دارد. در بخش نهضت ملی مسکن توفیقاتی حاصل شده و برای ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار واحد تأمین زمین صورت گرفته اما در دو حوزه دیگر عملکردها چندان مناسب نبوده است.

تلفن مستقیم: ۰۷۳۳۲۹۰۸۶

۵ چالش بزرگ تولید انعطاف‌پذیر

فرصت امروز: طبق برآوردهای مرکز تحقیقاتی IDC، ارزش اقتصادی بازار تحول دیجیتال در سال ۲۰۲۲ به بیش از ۱۶ تریلیون دلار رسید که با نرخ رشد مرکب سالانه ۱۶٫۴ درصد تا سال ۲۰۲۶ به بیش از ۲۴٫۴ تریلیون دلار افزایش خواهد یافت که این بزرگ‌ترین نرخ رشد در حوزه فناوری و یکی از بزرگ‌ترین‌ها در کل رشته‌های کسب‌وکار است. این موضوع نشان می‌دهد که دنیا با چه سرعتی به استقبال انقلاب چهارم صنعتی می‌رود و زنگ خطر را برای کشورها و اقتصادهایی همچون ایران به صدا درمی‌آورد که هنوز تحول دیجیتال اقتصاد خود را آنگونه که لازم است شروع نکرده‌اند. غفلت از این موضوع می‌تواند تهدیدی برای اقتصاد کشور در آینده نزدیک باشد. روندهایی وجود دارند که به آینده شکل می‌دهند. روندهای مهم آینده، هوش مصنوعی، فناوری اطلاعات و دیجیتالی شدن اقتصاد هستند؛ رقابتی که امروز بین کشورها برای سرمایه‌گذاری و جذب متخصص در این زمینه‌ها وجود دارد، در واقع رقابت برای داشتن دست در گزارش «آینده استراتژی صنعتی: ۵ چالش بزرگ برای تولید انعطاف‌پذیر» که از سوی سه نهاد معتبر بین‌المللی، یعنی سازمان صنعتی ملل متحد (یونیدو)، دانشگاه کمبریج و مجمع جهانی اقتصاد تدوین شده است، مجموعه‌ای از استراتژی و سیاست‌های توسعه صنعتی مورد بررسی قرار گرفته است. این استراتژی‌ها به کشورها کمک می‌کند تا صنعت خود را به سلامت از امواج چالش‌های بزرگ جهانی نجات دهند. همچنین برای رقابتی ماندن و حرکت در این زمینه جدید جهانی، کسب‌وکارها و دولت‌ها باید دور هم جمع شده و به طور مستمر در همکاری نزدیک برای بازنگری و طراحی مجدد استراتژی‌های صنعتی که بهره‌وری، نوآوری و رشد اقتصادی را تضمین می‌کنند، کار کنند.

نسل بعدی استراتژی‌های صنعتی

به گزارش معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی تهران، سه ابرروند جهانی در حال ایجاداختلالات‌فزایندهای هستند که به نوبه خود زنجیره‌های ارزش جهانی را تغییر می‌دهند و سیستم‌های تولیدی را به سمت تغییر خود سوق می‌دهند. این ابرروندها عبارتند از: فناوری‌های نوظهور، تغییرات اقلیمی و تنش‌های ژئوپلیتیک. پیامدهای آنها (از عدم‌طبیعت اقتصادی و تغییر در حکمرانی گرفته تا تخریب محیط‌زیست و تغییرات سطح فناوری) روزبه‌روز رایج‌تر شده و نیازمند رویکرد دوسویه انطباق کوتاه‌مدت و تحول بلندمدت از سوی تولیدکنندگان و دولت‌ها هستند. در این زمینه، مجمع جهانی اقتصاد با همکاری بخش سیاستگذاری نوآوری صنعتی دانشگاه کمبریج و سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (یونیدو)، پنج چالش بزرگ شرکت‌ها و دولت‌ها را شناسایی کرده تا با کار روی آنها به تدوین نسل بعدی استراتژی‌های صنعتی کمک کنند. این پنج چالش عبارت‌اند از: «کربن‌زدایی عملیات تولید، محصولات صنعتی و زنجیره تامین»، «افزایش شفافیت و تاب‌آوری زنجیره تامین»، «تسریع در گسترش و پذیرش فناوری‌های جدید صنعتی»، «تضمین آینده نیروی کار تولیدی» و «پیوند ارزش‌های تجاری با مسئولیت اجتماعی و زیست‌محیطی». در این زمینه رهبران بخش دولتی و خصوصی باید سازوکارهای جدیدی را برای همکاری و

هماهنگی طراحی کنند تا تبادل دانش مستمر را تضمین کند که کلید باز کردن قفل استراتژی‌های صنعتی آینده بوده و بهره‌وری، نوآوری و رشد را تضمین نماید. این انجمن به ارائه فضایی بی‌طرف برای رهبران صنایع، بخش عمومی، جامعه مدنی و دانشگاه ادامه خواهد داد تا روندهای جهانی و پیامدهای آنها را درک و پیش‌بینی کنند، بهترین شیوه‌ها و دانش را به اشتراک بگذارند، همکاری‌های جدید خصوصی-عمومی را ایجاد کرده و سیاست‌هایی را به‌منظور حمایت از تولید تدوین کنند. از جمله ابرروندهای جهانی، تنش‌های ژئوپلیتیک است. تغییرات سیاسی، حمایت‌گرایی، جنگ در اوکراین، شوک‌های زنجیره تامین ناشی از همه‌گیری کرونا و رقابت فزاینده برای استعدادهای، شرکت‌ها و دولت‌ها را در معرض آسیب‌پذیری‌های متعددی از جمله افزایش قیمت انرژی، کمبود تولید و تاخیر لجستیکی در دست‌یابی به اجزای کلیدی قرار می‌دهند. تنش‌های ژئوپلیتیک استراتژی‌ها و مدل‌های عملیاتی چالش‌برانگیز در تمام بخش‌های تولیدی هستند و توجه را به انعطاف‌پذیری و امنیت معطوف می‌کنند. در نتیجه، بسیاری از دولت‌ها و شرکت‌های صنعتی شروع به بررسی چگونگی اتخاذ رویکرد منطقه‌ای‌تر، همکاری با دوستان یا همکاری در مناطق نزدیک به هم در ارتباط با جهانی‌سازی و تجارت بین‌المللی کرده‌اند، در حالی که تلاش می‌کنند بین مزایای جهانی‌سازی متنوع و نگرانی‌های مربوط به شیوه‌های پایداری تعادل برقرار کنند.

از نوآوری فناوریانه تا تغییر اقلیم

جهان در بحبوحه تغییرات فناوریانه، از نظر سرعت و دامنه بی‌سابقه بوده و همگامی با فناوری‌های جدید برای موفقیت اقتصادی ضروری است. با این حال، تغییرات فناوریانه باعث ایجاد رقابت فوق‌العاده، تسریع جرائم سایبری و افزایش شکاف فناوریانه موجود بین پیشتازان و عقب‌مانده‌ها می‌شود. تبدیل فناوری و نوآوری به عنوان سنگ‌بنای استراتژی‌های تولید از اهمیت زیادی برخوردار است. رقابت تجاری همان‌طور که گزارش توسعه صنعتی یونیدو در سال ۲۰۲۰ تأکید کرده است، مزایای اقتصادی ناشی از پذیرش فناوری‌های پیشرفته تولیدی جدید شامل -اما نه محدود به- دستاوردهای بهره‌وری و دسترسی آسان‌تر به بازارهای بین‌المللی و زنجیره‌های ارزش است. پیشرفت‌های بیشتر در زمینه‌هایی مانند دیجیتالی شدن به همکاری عمیق‌تر بین شرکت‌های تولیدی و دولت‌ها نیاز دارد و ارتقای ساختارهای صنعتی را تشویق می‌کند و در عین حال فرصت‌هایی را برای افزایش انعطاف‌پذیری زنجیره تامین و افزایش نیروی کار فراهم می‌کند.

تغییرات اقلیمی نیز برای چند دهه یک تهدید بوده است، اما اثرات به‌سرعت در حال گسترش و پیامدهای جهانی آن، شرکت‌ها و دولت‌ها را مجبور می‌کند تا تعهدات جدیدی را مطرح کرده و استراتژی‌های جدیدتر کربن‌زدایی را بررسی کنند که سریع‌تر به نتیجه برسد. فشارهای مرتبط با اقلیم، دولت‌ها و شرکت‌های تولیدی را ملزم می‌کند که کوتاه‌مدت خود را وقف داده و برای بلندمدت تغییر شکل دهند. در این راستا، استراتژی‌های جدید برای جدا کردن خروجی‌های صنعتی از انتشار CO۲، کربن‌زدایی زنجیره‌های تامین و نقشه‌برداری از تقاضای آینده مواد حیاتی در مقابل ذخایر فعلی، مهمی از اهمیت بالایی برخوردار خواهند بود. از آنجا که این سه روند بزرگ همچنان بر اقتصاد و جامعه تأثیر می‌گذارند، محیط جدید و به‌سرعت در حال تغییری که امروزه شرکت‌ها و دولت‌ها در آن فعالیت

می‌کنند، چالش‌های منحصربه‌فردی -و همچنین فرصت‌هایی- برای ایجاد تحول صنعتی و ایجاد ارزش اجتماعی و اقتصادی جدید ایجاد می‌کنند. این امر مستلزم آن است که تولیدکنندگان و دولت‌ها به کارگروه‌های مشترک بپیوندند و برای بازنگری در استراتژی‌های صنعتی و شکل‌دهی یک دستور کار صنعتی جدید که مجموعه‌های خاصی از پاسخ‌های عملی را پیرامون پنج چالش اصلی کربن‌زدایی عملیات تولید، محصولات صنعتی و زنجیره تامین، افزایش شفافیت و تاب‌آوری زنجیره تامین، تسریع در گسترش و پذیرش فناوری‌های جدید صنعتی، تضمین آینده نیروی کار تولیدی و پیوند ارزش‌های تجاری با مسئولیت اجتماعی و زیست‌محیطی می‌تلبد، همکاری کنند.

دستور کار استراتژی آینده

یک استراتژی موفق برای آینده تولید رقابتی مستلزم پاسخگویی به سوالات کلیدی است، از جمله اینکه صنعت و دولت‌ها باید چه پاسخ‌های سیاستی را در اولویت قرار دهند و چگونه این پاسخ‌ها در زمینه‌های کشور مربوطه قابل اجرا هستند. اقدام باید با مشورت تولیدکنندگان انجام شود. از آنجا که پنج چالش نیازمند رویکردهای جدید، از جمله سرمایه‌گذاری‌های قابل توجه دولت‌ها هستند، تخصیص سرمایه باید مسئولانه و امکان‌پذیر باشد. ایجاد انعطاف‌پذیری با گنجاندن مسئولیت اجتماعی در مدل‌های کسب‌وکار جدید، تدوین انتقال‌های زیست محیطی، جزء حیاتی هر استراتژی نیروی کار و آماده‌سازی برای سایر اختلالات ممکن است یازدهی فوری نداشته باشد. با این حال، این سرمایه‌گذاری‌ها در طول زمان نتیجه خواهند داد، بنابراین درک اینکه کدام پاسخ‌ها برای ایجاد تعادل در رقابت‌پذیری آینده و دستیابی به اهداف ملی مهم هستند، جزء حیاتی هر استراتژی صنعتی باقی می‌ماند. دولت‌ها و صنایع باید سیاست‌های خود را متناسب با شرایط داخلی خود تنظیم کنند. مثلاً جایگزینی مواد در برخی زمینه‌ها ممکن است به بهترین وجه از طریق مالیات و یارانه به دست آید، در حالی که سایر زمینه‌ها نیازمند کمپین‌های افزایش آگاهی هستند. نوع سیاست‌ها به عوامل بی شماری از جمله بلوغ صنعت مربوطه، بینش رفتاری و اولویت‌های ملی بستگی دارد.

بنابراین حتی اگر دولت‌ها مهم‌ترین پاسخ‌های خود را شناسایی کنند، این پرسش که چگونه می‌توان در یک زمینه خاص تطبیق داد و تغییر شکل داد، بسیار مهم است. شناسایی اینکه کدام خط‌مشی‌ها در یک زمینه معین کار می‌کنند، مستلزم درک شرایط و نیازهای محلی و همچنین دسترسی به بهترین شیوه‌ها و یک جامعه فکری مشترک است. همان‌طور که این ابتکار به جلو می‌رود، هدف ارائه رویکردهای یک‌اندازه مناسب نیست، بلکه استفاده از بینش اولیه از بحث با دولت‌ها و شرکت‌ها به عنوان یک مخزن دانش است که طراحی و توسعه استراتژی را می‌توان براساس آن استوار کرد. این کار، تخصص و تجربیات را جمع‌آوری می‌کند، مکانیزم اشتراک دانش را آسان می‌دهد و با پیشرفت ابتکار، بیش‌ها را از طریق ابزارهایی با دسترسی آسان به هم منتقل می‌کند. در واقع، گام‌های بعدی انجام مشاوره با سهامداران برای جمع‌آوری تجربیات در مورد آنچه در گذشته به خوبی کار می‌کرده است، نحوه اولویت‌بندی دولت‌ها در میان گزینه‌های موجود و اقداماتی که باید به گونه‌ای متفاوت انجام شود، خواهد بود. این کاوش عمیق نشان می‌دهد که کدام عوامل، مکانیزم‌ها و فرآیندها برای طراحی استراتژی‌های صنعتی موفق مهم هستند.

نگاهی به عملکرد مجلس یازدهم در آستانه انتخابات ۱۱ اسفند

لوکس‌سواران به لاین مالیات افتادند

مشخص می‌شود که در کشورهای توسعه‌یافته، آن چیزی که سال‌هاست به عنوان منبع اصلی درآمدی مورد استفاده قرار می‌گیرد، درآمدهای مالیاتی است. مالیات علاوه بر ظرفیت بالقوه درآمدی که دارد می‌تواند در توزیع عادلانه ثروت در جامعه نیز موثر باشد. در ایران نیز با توجه به نرخ بالای تورم و به تبع آن، شکاف طبقاتی در جامعه، به مالیاتی نیاز است که علاوه بر ظرفیت درآمدی بالا، موجبات کاهش معضلات اقتصادی همچون تورم و شکاف طبقاتی را فراهم آورد و از طرفی باعث بهبود عدالت مالیاتی و تقسیم بار مالیاتی در دهک‌های مختلف درآمدی کشور شود. مالیات بر دارایی، گزینه‌ای است که می‌توان از آن به عنوان راهکاری مناسب در این زمینه استفاده کرد. دولت‌ها در دیگر نقاط جهان به منظور افزایش درآمد مالیاتی و کاهش جذابیت بازارهای غیرمولد، سیاست‌های مختلفی را متناسب با شرایط اقتصادی خود وضع می‌کنند. طی دهه‌های اخیر، مالیات بر دارایی، به عنوان یکی از مهمترین محرک‌های برنامه اصلاح مالیاتی در اغلب کشورهای جهان شناخته شده است. در کشور ما با وجود اینکه عوارض سالانه از خودرو و املاک توسط شهرداری‌ها گرفته می‌شود اما با توجه به مآخذ و نرخ پایین این عوارض، اثر چندانی بر درآمد دولت و بهبود توزیع درآمد بین خانوارها ندارد. بدین منظور در قالب بودجه‌های سننواتی، مالیات بر املاک و خودروهای لوکس از سال ۱۳۹۸ به تصویب رسید که صرفا بر املاک و خودروهای گران‌قیمت اقتشار ثروتمند جامعه وضع می‌شود. اخذ این مالیات می‌تواند منجر به بهبود توزیع درآمد در بین اقشار جامعه و همچنین افزایش درآمدهای دولت و شهرداری‌ها گردد.

براساس لایحه بودجه سال ۱۴۰۳، مقرر شده است صاحبان زمین‌های مسکونی، اداری و تجاری که ارزش آنها بیش از ۲۵ میلیارد تومان باشد، مالیات ببردارند؛ در حالی که طبق لایحه بودجه امسال، خانه‌های بالای ۲۰ میلیارد تومان مشمول پرداخت مالیات بوده‌اند. البته آنطور که رئیس سازمان امور مالیاتی کشور می‌گوید، داده‌هایی که از سوی وزارت راه و شهرسازی درخصوص خانه‌های خالی و املاک لوکس به سازمان مالیاتی ارائه می‌شود متأسفانه از دقت کافی برخوردار نیست.

خودروهای لوکس نیز از سال ۱۳۹۸ با ورود نمایندگان مجلس به این موضوع در تیررس مالیات قرار گرفته‌اند. براساس بند «د» تبصره ۵ لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ که به تصویب نمایندگان مجلس رسیده است، در سال آینده، خودروهای با ارزش بالغ بر ۳ میلیارد تومان مشمول پرداخت مالیات خواهند بود. بر همین اساس پیش‌بینی می‌شود که با اجرای درست این پایه مالیاتی به دلیل ایجاد هزینه نگهداری مسکن و خودروهای با قیمت بالا، تقاضای سرمایه‌ای مسکن و خودرو در کشور به تدریج کم شود. این در حالی است که با توجه به داده‌های موجود، کمتر از ۱۰ درصد خانوارهای کشور مشمول این پایه مالیاتی خواهند شد که نشان از هدفمندی این پایه مالیاتی دارد، بنابراین ضروری است این پایه مالیاتی به صورت قانون دائمی در کشور درآمده و تمرکز بر بهبود ساز و کارهای اجرای دقیق آن از جمله تکمیل سامانه املاک و اسکان در اولویت دولت و مجلس باشد. همچنین واگذاری اخذ این پایه مالیاتی به شهرداری‌ها در بهبود تمکین و وصول آن، اثر بسزایی به همراه خواهد داشت.

اخبار

صندوق بین‌المللی پول خبر داد

نزول فعالیت اقتصادی جهان

صندوق بین‌المللی پول اعلام کرد که فعالیت اقتصادی جهانی همچنان پایین است. در گزارش این سازمان آمده است که روندهای فعلی، همکاری را درمحد کردن تضعیف می‌کند و آسیب‌پذیری اقتصادها را در برابر شوک‌های خارجی افزایش می‌دهد. صندوق بین‌المللی پول در گزارش خود، پیش از نشست وزرای دارایی و روسای بانک مرکزی گروه ۲۰ در سالووپائولو برزیل طی روزهای ۲۸ تا ۲۹ فوریه، گفت: چشم‌انداز میان‌مدت رشد اقتصادی و فعالیت‌های اقتصادی جهانی همچنان پایین است. صندوق بین‌المللی پول اعلام کرد: به نظر می‌رسد اقتصاد جهانی در مسیر فرود نرم قرار دارد، اما چشم‌انداز فعالیت و رشد ضعیف است. کارشناسان صندوق بین‌المللی پول همچنین افزودند: چشم‌انداز رشد میان‌مدت تحت کنترل باقی می‌ماند که منعکس‌کننده روندها و چالش‌های سکولار ازجمله رشد ضعیف بهره‌وری، پیری، تجزیه ژئواکونومیک و آسیب‌پذیری‌های اقلیمی است. این روندها همچنین همکاری را درمحد را تضعیف می‌کند و آسیب‌پذیری اقتصادها را در برابر شوک‌های خارجی افزایش می‌دهد.

درخواست شرکت ملی گاز ایران از مردم

صرفه‌جویی کنید

مصرف گاز کشور در پی ورود جبهه هوای سرد و برودت هوا در اکثر نقاط کشور، به‌ویژه در بخش خانگی – تجاری، روند افزایشی یافته است، از این رو شرکت ملی گاز ایران از همه هموطنان درخواست کرد در مصرف گاز صرفه‌جویی کنند. شرکت ملی گاز ایران از همه مصرف‌کنندگان گاز طبیعی در سراسر کشور تقاضا دارد با رعایت دمای رفاه از ۱۸ تا ۲۱ درجه سانتی‌گراد، استفاده از لباس‌های مناسب فصل سرما، تنظیم درجه حرارت سیستم‌های گرمایشی براساس دمای رفاه و خاموش کردن وسایل گرمایشی اتاق‌ها و اماکن غیرضروری، در مصرف گاز حداکثر صرفه‌جویی را به عمل آورند تا امکان بهره‌مندی از این نعمت خدادادی را برای همه هموطنان در اقصى نقاط کشور فراهم شود.

سخنگوی اقتصادی دولت:

رشد اقتصادی ۲ برابر شد

سخنگوی اقتصادی دولت ضمن اعلام رشد دو برابری اقتصادی در سال جاری، از واریز مرحله دوم سود سهام عدالت تا ۲۵ اسفند، ثابت ماندن نرخ بهره بانکی، اجرا نشدن مزد منطقه‌ای در سال آینده و انتشار صورت مالی هزار شرکت دیگر تا پایان سال خبر داد. «حسان خاندوزی» در ابتدای نشست خبری هفتگی با نمایندگان رسانه‌ها با بیان اینکه یکی از معضلات اقتصاد کشور قبل از دولت سیزدهم، رشدهای اقتصادی منفی و ناپایدار بود، ادامه داد: این شرایط در حالی بود که در کنار وضعیت نگران‌کننده و بحرانی متغیرهای اسمی مانند رشد نقدینگی، رشد بدهی‌های دولت هم وجود داشت. اقتصاد ایران در یک چرخه فرسایشی و کلنگی شدن قرار گرفته بود؛ رشد سرمایه‌گذاری‌ها منفی بود و ناترازی بودجه موجب شده بود دولت وقت از هر ابزاری مانند نظام بانکی و بورس، بودجه خود را تامین کند. او با اشاره به تلاوم حرکت اقتصاد کشور در مسیر اصلاحی یادآور شد: از طرفی بانک‌های خصوصی به محلی برای تامین مالی سهامداران خود تبدیل شده بودند و با خلق نقدینگی، از جیب مردم برمی‌داشتند و به جیب سهامداران اصلی می‌ریختند. در چنان شرایطی دولت سیزدهم باید تدابیر مهمی در سه زمینه رفع ناترازی‌های بودجه، نظام بانکی و نجات اقتصاد از رشدهای اقتصادی منفی و ناپایدار و همچنین مهار متغیرهای اسمی مانند رشد نقدینگی و تورم را عملی می‌کرد و تازه‌ترین آمار مراجع رسمی، بیانگر تداوم حرکت اقتصاد کشور در مسیر اصلاحی است.

سخنگوی اقتصادی دولت همچنین گریزی به گزارش تازه مرکز آمار درباره وضعیت بخش حقیقی اقتصاد در پاییز امسال زد و گفت: رشد اقتصادی در پاییز امسال با ثبت عدد ۰٫۱ درصد بافت تا ۵٫۵ درصد بدون احتساب نفت، ادامه‌دهنده روند مثبت رشد در فصول گذشته بوده است. بررسی گروه‌های مختلف اقتصادی هم نشان می‌دهد در گروه نفت رشد ۲۱٫۸ درصدی ثبت شده که این رشد در ادامه رشد ۱۰٫۷ درصدی سال گذشته است. رشد دو برابری امسال نشان می‌دهد دولت با وجود تحریم‌ها توانسته در حوزه نفتی و صادرات محصولات آن رکوردشکنی کند. به گفته «خاندوزی»، نرخ تولید امسال بخش صنعت رشد ۱٫۳ درصدی داشته که استمرار رشد مثبت ۷٫۲ درصدی سالال گذشته است. در بخش ساختمان نیز با وجود دو فصل داری رشد مثبت، در پاییز نیز این بخش رشد مثبت ۰٫۴ درصدی داشته است که در پاییز سال گذشته منفی ۴٫۶ درصد بود. متأسفانه در بخش کشاورزی اما به دلیل خشکسالی‌ها همچنان شاهد رشد منفی هستیم.

وزیر اقتصاد با تأکید بر اینکه در بخش خدمات رشد ۴٫۶ درصدی در پاییز را شاهد بودیم، یادآور شد: این میزان نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان از تکرار همین رقم دارد. در ۹ ماهه امسال رشد اقتصادی بافت مثبت ۶٫۸۸ و بدون نفت ۳٫۵۲ درصد بود. از سال ۱۳۹۶ تاکنون در مدت زمان مشابه، رقمی بالاتر از ۶ درصد و سال‌های اخیر را تجربه می‌کنیم که دومین رکوردشکنی دولت سیزدهم در رشد اقتصادی مثبت شش از سال ۱۳۹۶ به بعد است.

وی با اشاره به آمار تشکیل سرمایه ثابت در پاییز امسال، افزود: گزارش مرکز آمار از روند رو به رشد و پایدار در این بخش حکایت دارد. نرخ تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در پاییز امسال به ۳۴٫۴ درصد رسیده است. در بخش سرمایه‌گذاری در ماشین‌الات نیز روند رشد مثبت فصول گذشته ادامه یافته و عدد ۶٫۲ درصد را در پاییز ثبت کرده است.

سخنگوی اقتصادی دولت در پاسخ به پرسشی درباره تعداد شرکت‌های تحت کنترل دولت نیز گفت: تعداد کل شرکت‌های تحت کنترل دولت با توجه به صورت‌های مالی حسابرسی شده سال ۱۴۰۱ حدود ۱۹۲۰ شرکت است که از این تعداد ۳۴۰ شرکت دولتی هستند. علاوه بر انتشار صورت‌های مالی در سال گذشته، از ابتدای امسال تاکنون هزار صورت مالی شرکت‌های دولتی منتشر شده و تا پایان اسفند نیز هزار صورت مالی دیگر هم منتشر خواهد شد. از ۱۹۴۰ شرکتی که تحت مدیریت دولت با نهادهای عمومی مرتبط با دولت هستند و صورت‌های مالی آنها برای ۱۴۰۱ شفاف احصا شده است، ۳۴۰ شرکت کاملاً دولتی هستند و مابقی براساس قانون محاسبات دولتی نیستند اما دولت در آنها سهمی دارد که نتایج مدیریتی دارد. «خاندوزی» یادآور شد: از این ۱۹۴۰ شرکت، ۲۴۰ شرکت در وزارت نفت ۱۷۵ شرکت در وزارت نیرو، ۲۸۴ شرکت زیرمجموعه وزارت صمت و ۲۱ شرکت زیرمجموعه راه و شهرسازی هستند. همچنین ۱۵ شرکت به وزارت بهداشت، ۵۰ شرکت به وزارت آموزش و پرورش، ۱۹ شرکت به وزارت جهاد کشاورزی، ۱۶۷ شرکت وزارت دفاع، ۱۵۲ شرکت تابعه وزارت تعاون، ۱۷ شرکت تابعه ارشاد، ۵۸ شرکت تابعه میراث، ۶۲ شرکت ورزش و جوانان و ۱۴ شرکت تابعه وزارت اقتصاد محسوب می‌شوند. ۲۴۶ شرکت نیز تابعه بانک‌های دولتی و ۲۸ شرکت هم تابعه سازمان‌های منطقه آزاد هستند که تا پایان اسفند صورت مالی‌شان در سامانه کدال قرار می‌گیرد.

او همچنین در پاسخ به پرسشی درباره دلایل صدور گواهی سپرده ۳۰ درصدی، گفت: ستاد اقتصادی دولت مجوزی را به بانک مرکزی برای تامین مالی پروژه‌های خاص با سود حداکثر ۳۰ درصد ارائه کرد. هدف بانک مرکزی از ارائه این گواهی، جمع‌آوری بخش مالی نقدینگی بود و برای استمرار انتشار این گواهی بحث‌های کارشناسی در ستاد اقتصادی دولت جریان دارد. هیچ تصمیمی هم برای افزایش نرخ بهره خارج از گواهی خاص وجود ندارد.

وزیر اقتصاد با تأکید بر اینکه دولت به تلاوم روند کاهنده تورم اهتمام دارد، ادامه داد: تازه‌ترین آمار از وضعیت بخش اسمی نیز امیدبخش و نشان‌دهنده حرکت اقتصاد در مسیر سیاست‌های اصلاحی دولت سیزدهم است. روند کاهشی تورم در بهمن ماه امسال ادامه پیدا کرده و تورم نقطه به نقطه در پایان بهمن ماه با کاهش ۲٫۷ واحد درصدی در ۳۵٫۸ درصد رسیده است. تورم نقطه به نقطه در بهمن ماه امسال نسبت به فروردین امسال (۵۵٫۵درصد) ۱۹٫۷ واحد درصد کاهش را نشان می‌دهد. البته این اعداد از نظر روند همچنان مورد قبول نیست و باید با همت تمامی بخش‌ها روند کاهنده تورم را در سال ۱۴۰۳ دنبال کنیم، به گونه‌ای که بهبود وضعیت تورم تأثیر خود را در سفره مردم نشان دهد.

خبرنامه

همزمان با آغاز نشست سازمان تجارت جهانی

نظام پرجالش تجارت جهانی بازنگری می‌شود؟

همزمان با آغاز سیزدهمین نشست در سطح وزیران سازمان تجارت جهانی، جهان و نظام تجاری و اقتصادی آن در وضعیتی به سر می‌برد که گویی اساسی‌ترین مشکلات آن هرگز در راس توجه رهبران تجاری جهان نبوده است. به گزارش «فایننشال تایمز»، جان مینارد کینز، اقتصاددان برجسته انگلیسی از حداقل هشت دهه پیش مشکلات تجاری امروز را پیش‌بینی کرده بود. در سال ۱۹۴۴ در برتون وودز، او پیشگام ایجاد نظام تجارت جهانی شد که به‌جای نظارت بر تخلّفات تجاری، عدم تعادل مداوم بین کشورهای دارای مازاد و کسری را هدف قرار می‌داد؛ گرچه این چیزی نیست که از او برای اقتصاد جهان امروز به‌جامانده است.

همزمان با آغاز سیزدهمین نشست در سطح وزیران سازمان تجارت جهانی در روز دوشنبه، به نظر می‌آید گفت‌وگو درباره تجارت همچنان محدود و تکنوکراتیک باشد. این گفت‌وگوها مشکل اصلی را نادیده می‌گیرند و آن این است که عدم تعادل طولانی‌مدت میان کشورهای دارای کسری بودجه و کشورهای دارای مازاد بودجه، اقتصاد و سیاست ناپایداری را در سراسر جهان ایجاد کرده است.

رفع این مشکل به چیزی بیش از تغییرات تدریجی نیاز دارد و نیازمند سازماندهی دوباره و بنیادی در نظام تجارت جهانی است. کشورهای دارای کسری بودجه، به‌ویژه آمریکا، انگلیس، استرالیا و کانادا چارهای جز متعادل کردن کاهش مشاغل تولیدی یا بدهی‌های مازاد نداشته‌اند؛ راهکاری که منجر به ایجاد اقتصادهای شکننده‌تر و مالی شده‌تر می‌شود.

در همین حال، کشورهای دارای مازاد، به‌ویژه چین، تایوان، کره جنوبی و آلمان با اشتغال مشکلی ندارند، اما درگیر تقاضای داخلی ضعیف هستند. برای اینکه پذیریم که این عدم تعادل پایدار، درواقع یک مشکل است نه روند تکامل طبیعی، زیرا در حال دور کردن اقتصادهای پیشرفته از تولید است، باید برخی دیدگاه‌های ریشه‌دار درباره تجارت موردبازنگری قرار گیرد.

برای شروع، دیوید ریکاردو، اقتصاددان انگلیسی قرن نوزدهم، که برای اولین بار ایده «مزیت نسبی» را مطرح کرد، هرگز جهانی که در آن تولید یارانه‌ای توسط دولت‌های خارجی منجر به ناتوانی بهره بردن مصرف‌کنندگان از تولید داخلی باشند را تصور نمی‌کرد. برای او، مزیت نسبی به معنای مبادله پارچه با گوشت بود، نه کنار گذاشتن اعضای جامعه از چرخه اقتصاد.

اقتصاددانان ممکن است از افکار ریکاردو استنباط کنند که آمریکا یا بخش‌هایی از اروپا صرفاً در بخش تولید دارای نقطه‌ضعفی نسبی هستند، درحالی‌که بخش‌هایی از آسیا دارای مزیت هستند، اما این استنباط اساساً درک اشتباهی به دست می‌دهد. مفهوم «مزیت نسبی» مطرح‌شده در قرن نوزدهم مبتنی بر این سیاست صنعتی نبود که پول در سطح جهانی از مصرف‌کنندگان به تولیدکنندگان منتقل شود. براساس این مفهوم، صادرات با هدف به حداکثر رساندن ارزش واردات انجام می‌شد، نه با هدف گسترده کردن ثبات تقاضای مصرف سرکوب‌شده.

به همین ترتیب، درحالی‌که بسیاری از اقتصاددانان مهم تصور می‌کنند که پول خارجی که در قالب دلار آمریکا در جریان است باید هم نرخ بهره آمریکا را کاهش دهد و هم سرمایه‌گذاری آمریکایی را تأمین مالی کند، اما این تصور دهه‌ها است که به واقعیت تبدیل نشده است. این به آن دلیل است که جریان سرمایه به دلار، به سمت کشورهایی است که سرمایه‌گذاری تجاری در آنها به دلیل سرکوب تقاضا محدود شده است. به بیانی دیگر، بخش زیادی از پول‌های خارجی که به دلار به آمریکا سرازیر می‌شوند، به دارایی‌های شرکت‌های چندملیتی تبدیل خواهند شد که به‌جای سرمایه‌گذاری، آنها را راکد نگه می‌دارند.

البته می‌توان مشابه آنچه دولت بایدن در آمریکا در تلاش برای انجام آن است، تقاضای داخلی را با یک سیاست صنعتی که برای صنایع ایجاد انگیزه می‌کند افزایش داد. همچنین می‌توان قیمت واردات ارزان‌قیمت را افزایش داد، مشابه برنامه‌ای که دونالد ترامپ در صورت پیروزی در دور دوم ریاست‌جمهوری احتمالاً به تعرفه‌های بسیار بالاتر برای واردات کالا انجام خواهد داد.

البته هیچ‌کدام از این راه‌حل‌ها بهینه نیستند، تا حدی به این دلیل که هر کشوری را مجبور می‌کند به‌تنهایی دست به اقدام بزند. راه‌حل مؤثرتر این است که کشورهایی با کسری بودجه با هم متحد شوند تا کشورهای دارای مازاد را مجبور کنند از تحمیل انتخاب‌های اقتصادی خود به بقیه جهان دست‌بردارند. این احتمالاً به معنای ایجاد رویکرد مشترک به تعرفه‌ها، کنترل سرمایه و تأمین صرف کالا از کشورهای از نظر ژئوپلیتیکی دوست است. به‌این‌ترتیب هیچ کشوری مجبور نخواهد بود به‌تنهایی کل جوامع صنعتی را از نو بازسازی کند.

گزینه جایگزین، این است که آمریکا همچنان به رویکردی یک‌جانبه برای تقویت مجدد سیستم تجارت جهانی ادامه دهد. در حال حاضر اقدامات چین درزمینه فروش زیر قیمت فولاد و آلومینیوم به نگرانی‌های زیادی در مورد مواد معدنی حیاتی، وسایل نقلیه الکتریکی و اخیراً حمل‌ونقل و لجستیک تبدیل شده است؛ که نه‌تنها رویه‌های تجاری ناعادلانه را زیر سؤال می‌برد، بلکه نگرانی در مورد امنیت پندرها و دیگر زیرساخت‌های حیاتی را هم به دنبال دارد.

دولت بایدن هفته گذشته برای مقابله با نگرانی نسبت به سوءاستفاده هرکرا از نرم‌افزار مورداستفاده در چرتیل‌های چینی، میلیارد‌ها دلار به تولید داخلی جرتفیل‌های باری حمل‌ونقل تجاری محموله‌های نظامی، دیدگاه‌هایی در مورد پارانویایی نامیده‌اند.

بسیاری از بندهای جهان، شرکت‌های حمل‌ونقل کالا و همچنین برخی از پایانه‌های باربری در آمریکا از یک پلتفرم لجستیکی چینی به نام LOGINK استفاده می‌کنند که ساختن آن یا پاره‌اند دولتی چین انجام شده است و یکن به‌منظور تنسویق به استفاده جهانی از آن. این نرم‌افزار را به‌صورت رایگان در دسترس قرار داده است.

همان‌طور که در گزارش کمیسیون بازبینی اقتصادی و امنیتی آمریکا و چین در سال ۲۰۲۲ آمده است، این پلتفرم به یکن اجازه می‌دهد تا به «داده‌های حساس، از جمله حمل‌ونقل تجاری محموله‌های نظامی، دیدگاه‌هایی در مورد آسیب‌پذیری‌های زیربهره تأمین و اطلاعات حیاتی بازار» دسترسی داشته باشد. همه اینها می‌تواند به شرکت‌های چینی کمک کند تا در بازار صنعت لجستیک تقریباً یک هزار میلیارد دلاری، اهرم فشاری در اختیار داشته باشند. به نظر می‌رسد اینچره در مخالفت با واقعیت رخ می‌دهد، موضوعاتی ازاین‌دست و مشکلات سیستماتیک دیگری که منجر به ایجاد چنین شرایطی می‌شوند، باید در صدر دستور کار سازمان تجارت جهانی قرار داشته باشند.

در گزارش «پایش تحولات تجارت جهانی» بررسی شد سبقت مکزیک از چین در بازار آمریکا

مکزیک در ۲۰ سال گذشته به نخستین منبع کالاهای وارداتی به آمریکا تبدیل شد. رتبه کشور توانست در بازارهای آمریکا از چین پیشی بگیرد و برای اولین بار، رتبه نخست صادرات به آمریکا را به خود اختصاص دهد. در هشتاد و دومین گزارش از سلسله گزارش‌های «پایش تحولات تجارت جهانی» از سوی مرکز پژوهش‌های اتاق ایران، مجموعه‌ای از تحولات اخیر در دولایه جهانی و منطقه‌ای محیط ژئواکونومیک ایران ارائه شده و آخرین روندها و پیش‌بینی‌های اقتصادی تهیه‌شده توسط بزرگ‌ترین نهادهای اقتصادی بین‌المللی، در قالب داده‌های تازه مورد واکاوی قرار گرفته‌اند. در بخش تحولات جهان، براساس گزارش رسانه‌های روسی، به نقل از بازرگانان فعال در امارات متحده عربی، چندین بانک بزرگ این کشور به دلیل نگرانی از تحریم‌های ثانویه از سوی غرب، اقدام به بستن حساب‌های شرکت‌ها و افراد روسی کرده‌اند. در خبری دیگر و براساس داده‌های جدیدی که توسط وزارت بازرگانی آمریکا منتشر شده، مکزیک در سال ۲۰۲۳ برای اولین بار طی ۲۰ سال گذشته، به نخستین منبع کالاهای وارداتی به آمریکا تبدیل شد. این کشور موفق شد تا در این زمینه از چین پیشی بگیرد و برای اولین بار، رتبه نخست در صادرات به آمریکا را به خود اختصاص دهد.

روند نزولی بورس برای چهارمین روز متوالی ادامه یافت

خروج ۳ همتی از بورس تهران

میلیارد تومان افزایش یافت و مجموع ارزش صف‌های فروش نیز با کاهش ۳۰ درصدی به ۲۷۳ میلیارد تومان رسید.

براساس این گزارش، ارزش بازار بورس و اوراق بهادار تهران به رقم ۷ هزار و ۹۸ همتی رسید. افت بازار همچنان ادامه دارد و تنها عکس‌العمل رئیس سازمان بورس بسنده به یک نامه به رئیس دولت سیزدهم بود. نامه‌ای که برای بازار بورس و اوراق بهادار تهران خیلی دیر نوشته شد. ارزش معاملات روز گذشته در بازار بورس و اوراق بهادار تهران در حوالی ۳ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومانی قرار گرفت و بازار با افت ۴ هزار هزار واحدی شاخص کل کار را تمام کرد. تایپیکو، سدشت و شینتا نمادهایی بودند که بیشترین افت را به شاخص کل وارد کردند. ارزش معاملاتی گروه خودرویی که اکثر اوقات بیشترین ارزش معاملاتی را به خود می‌گرفت در روز گذشته رقمی برابر با ۱۸۱ میلیارد تومان بود که خود نشان از بی‌رقمی در ارزش معاملات است. اما خبری که دیروز در بازار دست به دست می‌شد نامه‌نگاری رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با رئیس دولت سیزدهم بود. طبق شنیده‌ها نامه «عشقی» به «رئیس» درخصوص تأثیر گواهی سپرده بانک مرکزی بر بورس با این مضمون بوده که عدم کنترل نرخ دلار با وجود اجرای این سیاست، عدم جذب نقدینگی و تبدیل بخش قابل توجهی از سپرده‌های بانکی به این گواهی‌ها، بالا رفتن نرخ تسهیلات برای بخش تولید، تأثیرات منفی این تصمیم بر بازار سرمایه از جمله خروج پول از صندوق‌های درآمد ثابت و ... را به همراه داشته است. باید گفت که این نامه‌نگاری نوشدارو بعد از مرگ سهراب است و بازار مدت‌ها قبل به اقدامات از سوی سازمان بورس نیاز داشت. سامانی که طبق ماده ۵ قانون بازار اوراق بهادار مؤسسه عمومی غیردولتی محسوب می‌شود که دارای شخصیت حقوقی و مالی مستقل بوده و از محل کارمزدهای دریافتی و سهمی از حق پذیرش شرکت‌ها در «بورس»ها و سایر درآمدها اداره می‌شود نباید اینقدر متکی به دولت باشند. سوال این است که چرا خود این سازمان قوانین خود را زیر پا می‌گذارد و تا کارد به استخوان سهامدار خرد نرسد دست به قلم نمی‌شود.

نیز با کاهش ۳ هزار و ۲۴۳ واحدی در تراز ۷۰۹ هزار و ۲۲۶ واحدی ایستاد.

شاخص کل فرابورس هم با ۸۳ واحد کاهش به سطح ۲۴ هزار و ۳۰۳ واحد رسید. همچنین شاخص هم‌وزن فرابورس نیز با ریزش ۶۸۲ واحدی به سطح ۱۳۱ هزار و ۲۲۲ واحد رسید. در پایان دادوستدهای روز گذشته، خالص تغییر مالکیت حقوقی به حقیقی بازار برای شانزدهمین روز معاملاتی متوالی منفی شد و ۲۵۸ میلیارد تومان پول حقیقی از بازار سرمایه خارج شد. در ۱۶ روز معاملاتی اخیر نیز در مجموع ۴ هزار و ۴۰۸ میلیارد تومان پول حقیقی از بورس تهران خارج شده است. نماد وبملت بیشترین خروج پول حقیقی را در معاملات روز سه‌شنبه به میزان ۲۴ میلیارد تومان داشت. پس از وبملت نیز نمادهای هشتا، بیوتیک، پیاس و شپدیس بیشترین خروج پول حقیقی را داشتند. در سوی دیگر، بیشترین ورود پول حقیقی به نمادهای سمگا، خودرو، فزر، زماهان و انرژی تعلق داشت.

نمادهای تایپیکو، سدشت و شینتا از جمله نمادهای فرمزبوش بورس بودند که بیشترین اثر را در افت شاخص کل بورس داشتند. در سوی دیگر نمادهای وپارس، شبنندر و کگل از جمله نمادهای سبزپوشی بودند که با اثر مثبت بر شاخص کل همراه شدند. در بازار فرابورس نیز نمادهای پیاس، وسپهر و غصینو بیشترین اثر کاهش را بر شاخص کل داشتند و نمادهای انتخاب، آریا و مادیرا نیز با بیشترین اثر افزایشی بر شاخص کل فرابورس همراه شدند. در بین نمادهای پرتراکش بورس نماد شستا بیشترین تراکش را داشت و کسپا و سسفها در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند. در فرابورس نیز بیوتیک، فتر و فصبا بیشترین تراکش را داشتند. ارزش معاملات کل بازار سهام به ۵۲ هزار و ۶۸۰ میلیارد تومان رسید. ارزش معاملات اوراق بدهی در بازار ثانویه ۴۶ هزار و ۴۸۴ میلیارد تومان بود که ۸۸ درصد از ارزش کل معاملات بازار را در این روز تشکیل می‌دهد. ارزش معاملات خرد نیز با کاهش ۴ درصدی به نسبت روز معاملاتی قبل به رقم ۳ هزار و ۲۶۵ میلیارد تومان رسید. در معاملات سه‌شنبه، ۴۷ نماد صف خرید داشتند و ۶۱ نماد با صف فروش مواجه بودند. مجموع ارزش صف‌های خرید با رشد ۳۸ درصدی نسبت به روز کاری قبل به ۱۴۳ خودرو، تعداد اقدامات واردات خودروهای فرسوده نیز افزایش یافته است.

« توسعه حمل‌ونقل عمومی و افزایش رضایت اجتماعی: یکی از چالش‌های مهم توسعه حمل‌ونقل عمومی تأمین مالی آن است. با توجه به منابع ایجاد شده از محل حقوق ورودی واردات خودروهای کارکرده، می‌توان بخشی از منابع را در جهت توسعه حمل‌ونقل عمومی هزینه کرد. همچنین واردات خودرو کارکرده به کاهش قیمت خودرو در بازار کمک می‌کند و این موضوع در کنار توسعه حمل‌ونقل عمومی می‌تواند به افزایش رضایتمندی در جامعه کمک شایانی کند. اجرایی‌شدن واردات خودروهای کارکرده نیازمند تصویب، نامه اجرایی و همچنین تأمین ارز برای واردات است. این دو موضوع نیاز به پیگیری دارد تا تصویب آیین‌نامه اجرایی تسریع شود و در مرحله بعد نیز منابع مشخصی برای تأمین ارز تعیین شود تا با اجرای قانون التهابات قیمت خودرو در بازار کاهش پیدا کند.

براساس این گزارش، یکی دیگر از مهم‌ترین اقدامات مجلس یازدهم برداشته شده مانی بود که سدر راه ورود خودروهای خارجی به کشور قرار داشت. ناترازی در تولید و عرضه و تقاضای بازار خودرو طی یکی دو سال اخیر و همچنین تبدیل خودرو از کالایی مصرفی به کالایی سرمایه‌ای که قیمت آن را در این بازار غیرمتعارف کرد، مجلس یازدهم را بر آن داشت که ذیل تصویب و تکمیل قانون ساماندهی صنعت خودرو، مجوز واردات خودرو به کشور را صادر کند و پس از مدتی حتی موضوع واردات خودروهای کارکرده را مورد بحث و بررسی قرار داد. در حقیقت با وجود اینکه قانون ساماندهی صنعت خودرو، دست دولت را در واردات خودرو باز گذاشت، اما نمایندگان برای جلوگیری از هر پهنانه‌ای، واردات خودروهای کارکرده با عمر حداکثر پنج سال را هم تصویب کردند تا خودروی خارجی

فرصت امروز: شاخص کل بورس تهران برای چهارمین روز متوالی ریزش کرد و با افت ۴ هزار و ۳۱ واحدی نسبت به روز گذشته به سطح ۲ میلیون و ۴۵ هزار واحد رسید. بررسی‌ها نشان می‌دهد که در ۱۶ روز معاملاتی گذشته، یعنی از نیمه بهمن ماه به این سو در مجموع ۳ هزار و ۴۰۸ میلیارد تومان سرمایه حقیقی از بورس تهران خارج شده است. شاخص کل بورس تهران نیز در این دوره زمانی بیش از ۵۰ هزار واحد ریزش داشته است.

هشتمین روز اسفندماه، روز کهرمق و خسته‌کننده دیگری برای بازار سرمایه بود. دماسنج‌های اصلی بازار سرمایه همانند روزهای قبل، افت دسته‌جمعی را تجربه کردند. در جریان معاملات روز سه‌شنبه ۸ اسفندماه ۱۴۰۲، نماگر اصلی تالار شیشه‌ای با کاهش ارتفاع بیش از ۴ هزار واحدی روبه‌رو شد و در پایان ساعت معاملاتی در سطح ۲ میلیون و ۴۵ هزار واحدی ایستاد. این افت ۴ هزار و ۳۱ واحدی شاخص کل بورس تهران در معاملات روز گذشته درحالی محقق شد که نماگر هم‌وزن با افت ۳ هزار و ۲۴۴ واحدی همراه شد و در نهایت در کف تراز ۷۰۹ هزار واحدی جای گرفت. شاخص هم‌وزن بازار از این جهت اهمیت دارد که از تمام نمادها به یک اندازه تأثیر می‌پذیرد و از این جهت، شاخص دقیق‌تری نسبت به شاخص کل برای رصد جریان بازار محسوب می‌شود. در این میان و در آن سویی بازار سرمایه نیز شاخص کل فرابورس که نماگر مناسبی برای بررسی وضعیت سهام مختلف فرابورسی است، حدود ۸۳ واحد سرخوش شد و در پایان با ایستادن در سطح ۲۴ هزار و ۳۰۳ واحدی، کار خود را به اتمام رساند. همانطور که اشاره شد، از نیمه بهمن ماه تا روز گذشته (۱۶ روز معاملاتی) در مجموع ۳ هزار و ۴۰۸ میلیارد تومان سرمایه حقیقی از بورس تهران خارج شده و دماسنج اصلی تالار شیشه‌ای نیز در همین مدت بیش از ۵۰ هزار واحد افت داشته است.

در جریان معاملات روز سه‌شنبه هشتم اسفندماه، شاخص کل بورس تهران ۴ هزار و ۳۱ واحد نسبت به روز کاری گذشته پایین‌تر ایستاد و به سطح ۲ میلیون و ۴۵ هزار و ۷۵۱ واحد رسید. شاخص کل هم‌وزن بورس

بررسی اقدامات مجلس یازدهم در صنعت خودرو نشان می‌دهد که در این بخش اقدامات مهمی صورت گرفته که می‌توان به تصویب قانون ساماندهی صنعت خودرو از جمله واردات خودروها، واردات خودروهای کارکرده، اسقاط خودروهای فرسوده و توسعه حمل‌ونقل عمومی اشاره کرد. با نزدیک شدن به انتخابات دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی در اسفندماه، یکی از موضوعاتی که می‌توان به آن اشاره کرد، عملکرد بهارستان‌نشینان در مجلس یازدهم است؛ عملکردي که می‌تواند با توجه به انتظارات و مطالبات، چراغ راهی برای افرادی باشد که در دور بعدی بر کرسی مجلس تکیه زده و می‌توانند صدای مردم باشند و در راستا تسهیل زندگی و پیشرفت کشور گام‌های اساسی بردارند. خبرگزاری «ایسنا» نیز

در این مدت به بررسی عملکرد شاخص مجلسی‌ها در بخش‌های مختلف اقتصادی پرداخت که در حوزه صنعت خودرو می‌توان به تصویب قانون ساماندهی بازار خودرو (مصوب ۱۶ خردادماه ۱۴۰۱) اشاره کرد. یکی از مهمترین مشکلاتی که همیشه در حوزه صنعت خودرو وجود داشته است، افزایش سعی در بازار بوده که مجلس در این مدت با تصویب برخی قوانین سعی در ساماندهی این بازار داشته است.

آیین‌نامه کلی واردات خودروهای کارکرده و آیین‌نامه از رده خارج کردن خودروهای فرسوده از جمله مصوباتی است که در این مجلس به سرانجام رسیده است. البته نباید از نظر دور داشت که افزایش قیمت در بازار، معلول کاهش تولید و همچنین تبدیل خودرو به کالای سرمایه‌ای است؛ طبق بررسی‌های انجام شده، ظرف پنج سال گذشته میانگین تولید خودرو در کشور حدود ۹۵۳ هزار دستگاه بوده است؛ این درحالی است که در این مدت واردات خودرو نیز ممنوع بوده است.

براساس آمارهای رسمی، میزان تولید خودرو در سال ۱۳۹۶ بیش از ۱۵ میلیون دستگاه بوده، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که طی پنج سال گذشته، میانگین تولید خودرو نسبت به سال ۱۳۹۶ حدود ۳۸ درصد کاهش داشته است؛ به منظور کاهش نگاه سرمایه‌ای به خودرو و افزایش عرضه، اقدامات متعددی بایستی انجام می‌گرفت. از جمله این اقدامات می‌توان به تقویت سازوکارهای حفظ ارزش پس‌انداز خاتوار در قالب سرمایه‌گذاری در طرح‌های مولد، اخذ مالیات بر تقاضای سرمایه‌ای و غیرمصرفی و البته افزایش عرضه خودرو اشاره کرد. افزایش عرضه از دو مسیر تولید داخل و واردات امکان‌پذیر است؛ با توجه به محدودیت منابع ارزی و همچنین لزوم تنظیم بازار خودرو، در این قانون واردات خودروهای کارکرده به عنوان یکی از راهکارهای افزایش عرضه و تنظیم بازار مطرح شد. در این مدت به منظور تسهیل واردات، مشکلاتی همچون الزام به ارائه مدارک رسمی استاندارد و ارائه مدارک رسمی قیمت نیز مرتفع شد که در حال حاضر تدوین آیین‌نامه اجرایی این قانون در مرحله نهایی قرار دارد. از جمله مزایای واردات خودرو کارکرده می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

